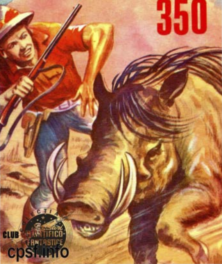
J. H. ROSNY AINÉ

UIMITOAREA CĂLĂTORIE A LUI HARETON IRONCASTLE

COLECȚIA „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE" ✱✱

350

CLUB
cpsf.info

350

J. H. ROSNY AÎNÉ

UIMITOAREA CĂLĂTORIE A LUI HARETON IRONCASTLE

**

ŞTEFAN NICOLICI
CRAIOVA

Mă însor

Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta și desenele interioare:
AUREL BUICULESCU
Portret: ALEXANDRU DIACONU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANELIUC

NOVE

Ștefan Nicolici s-a născut la 12 iunie 1941 în Slatina.

Este revizor contabil la Oficiul farmaceutic Craiova și student la cursurile fără frecvență ale Facultății de drept din Cluj. A mai publicat proză scurtă în diferite reviste, dar povestirea de față constituie debutul său în science-fiction.

ȘTEFAN NICOLICI

Colecția „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE"
editată de revista
Știința și Tehnica
Anul XV
15 iunie 1969

cpsf.info

J. H. ROSNY AÎNÉ

UIMITOAREA CĂLĂTORIE A LUI HARETON IRONCASTLE

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Primind o scrisoare de la prietenul său Samuel Darnley, aflat într-un ţinut neexplorat din Africa, Hareton Ironcastle organizează o expediţie menită să dezlege cîteva dintre tainele Continentului Negru. Însoţit de fiica sa, Muriel, de nepotul său, Sydney Guthrie, de Philippe de Maranges, de sir George Farnham, de doi servitori şi un grup de băştinaşi, el ajunge într-o uriaşă pădure, unde expediţia este atacată de Oamenii-Bursuci. În timpul unei explorări solitare, Muriel dă peste un piton gigantic...

(URMARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

Sir George și Philippe mergeau împreună pe malul mlaștinii. Apa, ierburile, trestiile și tufișurile fremătau de fiorii incomensurabili ai vieții.

— Acest loc este de o fecunditate înspăimîntătoare, remarcă sir Georges. Mai ales insectele...

— Insectele sînt blestemul lumii, urmă Philippe. Vedeți muștele acestea ? Nu-i colț pe care să nu-l ia în primire ! Sînt acolo, gata să distrugă și să devoreze totul. Sir Georges, vom pieri datorită insectelor...

Sir Georges, care ocolise un desiș de trestii, scoase un strigăt răgușit și ochii i se dilatară.

— *Fearful* * ! exclamă el.

Imediat, aceeași spaimă îl cuprinse și pe Phillippe.

Pe promontoriu, pitonul își strîngea inelele formidabile în jurul lui Muriel. Capul strălucitor atîrna pe un umăr, o vrajă oribilă exala din grația lîncedă a monstrului.

Instinctiv, Phillippe puse mîna pe carabină, dar sir Georges strigă :

— Revolverul și cuțitul !

* Înfricoșător ! (în l. engl.).

Se năpustiră în salturi; într-o clipă ajunseră la promontoriu, Nu se putea ști dacă bestia băgase de seamă prezența lor. Ondula, tresărea, preocupată numai de prada pe care avea s-o devoreze. Sir Georges și Philippe găuriră simultan capul monstrului cu focuri de revolver, apoi începură să taie corpul enorm... Inelele cedară și se desfăcură. Philippe luă fata în brațe și o așeză pe iarbă. Ea se și reînsuflețea și, cu un surîs sperios pe chipu-i de oreadă, zise:

— Nu trebuie să-i spunem nimic tatii.

— Nu-i vom spune nimic, făgădui sir Georges.

Ridicîndu-se, cu un mic rîset în care bucuria de a trăi se îngemăna cu groaza și dezgustul, ea reluă:

— Această moarte ar fi fost prea dezgustătoare! Mi-ați salvat de două ori viața!

Și-și întoarse ochii, căci zărise straniul cadavru al pitonului,

Guthrie mergea și el pe malul mlaștinii. Admira, în felul său, această creație înfricoșătoare, care transformă la nesfîrșit mineralele în materie vie. Cît vedea cu ochii, apa hrănea plantele palustre și lăsa să se întrevadă animalele fabuloase care mișunau în adîncuri.

— Dacă ar fi pretutindeni apă și pămînt, mormăi Guthrie, întreaga planetă ar începe să trăiască... și poate că apa ar fi de-ajuns... Ce cumplită minune e și Marea Sargaselor... credeam că vasul nostru n-o să mai iasă niciodată din ea... Această lume de neînțeles a abisurilor, de la cașalot la zoofit, de la rechin la argonaut*... iar în hău, la cinci mii, la zece mii de metri, animalele abisale... Magnific și dezgustător!

Un grohăit îi întrerupse solilocviul. Ajunsese într-un golf fantasmagoric, plin de intrînduri noroioase, de carne vegetală și de pămînt tare, pe care și-ar fi găsit refugiu douăzeci de turme. La o sută de iarzi se profila un animal fantastic, un fel de mistreț înalt, cu capul enorm, cu fața umflată, plină de negi, cu un rît opac înarmat cu colți întorși, groși, tăioși și ascuțiți, avînd păr numai pe șira spinării, adunat într-o coamă lungă...

— Pe bătrînul Nick, e un mistreț african — gîndi tînărul — și afurisit de frumos, în felul său...

Animalul grohăi din nou. Brutal și grosolan, cu reacții incoerente, feroce și curajos, el nu dădea îndărăt decît în fața rinocerului, elefantului sau leului. Pus în imposibilitate să procedeze altfel, ar fi acceptat să lupte și cu aceștia: de cîte ori, în întunericul mileniilor, n-a murit leul sfîrtecat de colții curbi!... Dar, gata oricînd de luptă, mistrețul n-o căuta decît în clipele de nebunie: amețeala sălbatică și feroce a dragostei, teama transformată în furie sau nevoia de a trece cu orice preț.

Animalul din fața lui grohăia, deoarece bănuia că va fi atacat. Ochii îi scînteiau între smocurile de păr și se vedea cum îi tremură fălcile pline de negi.

— Avem puține provizii, mormăi Guthrie.

Totuși ezita, indulgent cu animalele bine croite. Acesta, mascul în puterea vîrstei, putea să genereze o mie de mistreți redutabili... Și Guthrie dorea să dăinuie încă multă vreme animale de mare clasă, frumoase sau monstruoase, foarte iuți, foarte puternice și

* Specie de moluscă cefalopodă care trăiește în mările calde (n.r.).

cpsf.info

foarte şirete. În timp ce medita, un al doilea mistreţ ţîşni din mlaştină şi, imediat după el, alte zece rîturi groaznice şi superbe.

Toţi grohăiau, îngrijoraţi, morocănoşi şi, deodată, pornind în galop, părură că se năpustesc asupra lui Guthrie. El se aruncă la stînga, în timp ce hoarda îşi continua cursa, dar marele mascul, care apăruse la început, venea orbeşte. Guthrie n-avu timp să scoată cuţitul, nici să ţintească; colţii cei lungi căutau să-l sfîşie cînd, cu o lovitură de pumn, cu un swing formidabil, el lovi animalul după ureche. Această lovitură, dată cu toată puterea, îl făcu pe mistreţ să se poticnească; dădu îndărăt, grohăind; ochii lui aruncau flăcări... Sydney rîdea, un rîs barbar şi vesel, mîndru de-a fi făcut să se clatine puternicul animal. Şi strigă:

— *Hulle!... Time!... Come on* *!

Mistreţul reluă atacul, pe care yankeul îl evită printr-o eschivă spre stînga, apoi pumnii se abătură ca nişte ciocane peste ceafă, în coaste şi peste rît... Animalul se-nvîrtea în jurul său, ocolea, se năpustea şi sufla puternic. Antagoniştii ajunseră la marginea unei gropi şi, deodată, prinzînd mistreţul de picior şi împingîndu-l cu umărul, Sydney îi azvîrli în noroi... Animalul se zbătu, se ridică şi fugi spre celălalt mal, în timp ce Sydney striga, mai glorios decît Hercule, învingătorul mistreţului din Erimant:

— Te-am cruţat, monstru al mlaştinilor!

Caverna roşiatică

Plantele regiunii împădurite se înmulţiră; arborii mai abundenţi, cu frunzişul mai des, mărăcinişurile mai încîlcite îngreunau mersul. Trebuiră să se abată spre savană. Ingrată, ea avea un pămînt roşu, ierburi întristătoare, alternînd cu suprafeţe stîncoase; şerpi vineţi alunecau în crăpături, şopîrle albastre se încălzeau pe stînci; ici, colo, un struţ alerga nebuneşte în singurătate... Apoi nu mai fură decît roci şi licheni, palizi distrugători ai pietrei, din timpuri imemoriale. În sfîrşit, un lanţ de coline îşi arătă crestele...

Urcat pe un vîrf, Guthrie scoase un strigăt de entuziasm. Pierdut între trei solitudini milenare — pădurea, savana şi deşertul —, un lac îşi întindea valurile nesecate.

Pădurea, umplînd răsăritul cu populaţiile sale de arbori, era despărţită de savană prin stînci roşii şi nisipuri moarte, unde pînă şi lichenii agonizau. După o zonă de mărăcinişuri, savana punea stăpînire pe apus.

Datorită acestei conjuncţii de teritorii, lacul vedea ivindu-se pe malurile lui toate animalele ciudate ale deşertului, fiarele viclene ale preeriei, oaspeţii nenumăraţi ai rămurişurilor, struţul şi girafa, mistreţul baroc şi rinocerul monstruos, hipopotamul, leul, leopardul şi pantera, şacalul, hiena şi lupul, antilopa, zebra, dromaderul, gorila, hamadriasul, maimuţa cu glugă şi babuinul, elefantul şi bivolul, pitonul şi crocodilul, acvilele şi vulturii, berzele, ibişii, cocorii, flamingii, egretele, pescăruşii...

— O admirabilă singurătate, creată pentru toate animalele din Arca lui Noe, zise Guthrie. De cîte mii de ani a văzut acest

* Halo! Gata! Dă-i drumul!

lac scurgîndu-se viața imensă pe care oamenii o vor distruge sau o vor supune înainte de sfîrșitul secolului al douăzecilea ?...

— Da, Sydney, încuviință Farnham, noi am distrus îngrozitor, fără milă și discernămînt. Nu mai avem de făcut decît un gest. Vom face acest gest. El va duce la pieirea noastră... în timp ce creația liberă va reînflori. Nu pot să cred că totul a putut fi păstrat atît de mult timp, pînă și Australia marsupialelor și a ornitorincilor, ca să piară sub armele oamenilor...

Guthrie scoase un vast hohot de rîs.

— Prezic, spuse el, că uzinele Europei și ale Americii vor scoate fum deasupra tuturor savanelor și vor consuma toate pădurile ! Totuși, de va fi altfel, eu nu-s dintre aceia care-și vor risipi lacrimile...

O turmă de zebre și cîteva antilope săriră cu grația lor sălbatică pe un promontoriu, în timp ce trei struți înaintau pe o plajă stearpă, din acea nevoie de spațiu liber care constituie inteligența instinctului lor. Se iviră și cîțiva bivoli, babuini ascunși în tufișuri, un bătrîn rinocer, acoperit de platoșa lui sinuoasă, greoi, indolent și formidabil, cu deplinătatea siguranței pe care i-o dă o forță de care se tem leii și care înfruntă elefantul...

Apoi cîteva girafe trecură în galop, fricoase, iuți, dominînd toate celelalte ființe cu gîtul lor lung și cu capul cu coarne subțiri...

— Enigmă ! mormăi sir Georges. Pentru ce aceste forme stranii... pentru ce hidoșenia acestor rinoceri și capul caraghios al struților ?

— Toți sînt frumoși în comparație cu acela, zise Guthrie, arătînd un hipopotam. Ce semnificație pot avea aceste fălci diforme, acești ochi hîzi, acest corp de porc uriaș ?

— Să fim siguri că toate acestea au un sens minunat, Sydney...

— N-am nimic împotrivă, zise nepăsător uriașul. Unde așezăm tabăra ?

În timp ce examinau poziția locului, un nou spectacol îi hipnotiză. La marginea pădurii apăruseră pe neașteptate Coloșii. Mergeau gravi, redutabili și pașnici. Picioarele le erau ca niște trunchiuri, corpurile — stînci și pielea — scoarță de copac mișcătoare. Trompele păreau niște pitoni, iar colții — mari lănci îndoite... Pămîntul se cutremura. Bivolii, mistreții, antilopele și maimuțele se dădeau în lături din fața turmei monstruoase ; doi lei negri reintrară sub arbori ; girafele își ridicau capetele, îngrijorate.

— Nu găsești că elefanții evocă niște insecte uriașe ? întrebă Guthrie.

— Ba da, răspunse sir Georges... Trebuie să fie între ei femele cîntărind zece mii de livre, Sydney !... E un spectacol glorios...

Imensa turmă invadă lacul. Apa țîșnea cu putere, sunete ca de trompetă clătinau văzduhul și mamele vegheau asupra puilor mari cît măgarii sălbatici, zburdalnici ca niște cîini tineri.

— Dacă n-ar fi existat omul, nimeni n-ar fi fost mai puternic decît ei pe Pămînt, zise visător Farnham. Și această putere n-ar fi înclinată spre rău...

— Nu toată lumea ar recunoaște-o. Vezi colo, pe promontoriu, rinocerul solitar. El n-ar da înapoi din fața celui mai formidabil senior cu trompă ! Dar să nu uităm tabăra...

cpsf.info

— Zăresc acolo, chiar lîngă pădure, dar în savană, o zonă liberă între trei stînci, nici prea aproape, nici prea departe de lac, zise sir Georges, întinzînd braţul drept, în timp ce cu mîna stîngă ţinea luneta la înălţimea ochilor. Acolo ar fi uşor să facem şi să întreţinem focul.

Guthrie examină locul şi-l găsi bun.

— Totuşi, răspunse el după o tăcere, mi-ar plăcea tot atît de mult celălalt loc... în mijlocul mărăcinişului... care formează un semicerc. Dacă vrei, unul dintre noi îl va explora, iar celălalt va merge pînă la Trei-Stînci.

— N-ar fi preferabil să mergem împreună ?

— Fiecare vom aduce, cred, suficiente elemente ca să ne hotărîm. Văzute de-aici, ambele locuri par la fel de bune. Dacă vom găsi, la urmă, că sînt egale, vom da cu banul. Să cîştigăm timp...

— Nu sînt prea sigur că vom cîştiga, dar e probabil că nu vom pierde. Să mergem, conchise Farnham, cu toate că nu-mi place că ne despărţim.

— Pentru mai puţin de o oră...

— Bine. Şi ce alegi ?

— Cele Trei-Stînci.

Cu toate că mergea repede, lui Guthrie, urmat de Kouram şi de un alt negru, îi trebui aproape o jumătate de oră ca să ajungă în apropierea pădurii. Locul era mai spaţios decît prevăzuse el ; îl găsi confortabil. Două dintre stînci erau sterpe, cu pereţii roşii ; a treia, cu mult mai mare, se arăta cocoşată şi plină de crăpături. Într-o scobitură creşteau nişte smochini ; se vedea o gaură neagră, care era gura unei caverne.

— Kouram, zise uriaşul, tu vei examina terenul de aici pînă la stînca cea ascuţită, iar tovarăşul tău, de aici pînă la stînca rotundă. Ne vom reîntîlni aici.

— Ia seama la cavernă, stăpîne ! îl avertiză Kouram.

Guthrie răspunse printr-un şuierat şi se îndreptă spre stînca rîpoasă. Era o întocmire surprinzătoare şi arhitecturală. Un turn ştirbit, un trunchi de piramidă, obeliscuri abia schiţate, arcade, ornamente în formă de ou, vagi frontoane, ogive gotice, pretutindeni truda neobosită a lichenilor şi a meteorilor...

Acest loc sălbatic putea deveni ospitalier. Caverna şi scobiturile mari schiţau locuinţe, pe care neînsemnate ajustări le-ar fi făcut inexpugnabile pentru fiare şi pentru oameni.

— Aici ar trebui aşezată tabăra, gîndea Guthrie.

Îi veniră în minte cuvintele lui Kouram : „Ia seama la cavernă !"

Guthrie amesteca în doze variabile îndrăzneala şi prudenţa. Tot atît de chibzuit, dar cu mai mult temperament decît Ironcastle, el ceda brusc capcanelor, riscurilor, întîmplării, ameţelilor aventurii. Atunci dezlănţuirile uriaşei lui energii îl împiedicau să lupte împotriva sa însuşi, iar experienţa-i sportivă îi dădea o prea mare încredere în sine. La box nimeni nu-i rezista ; ar fi ţinut piept şi lui Dempsey. Ridica un cal cu călăreţ cu tot. Săritura lui se apropia de cea a jaguarului...

Caverna era mai vastă încă decît şi-o închipuia. Aripi membranoase îl atinseră uşor ; o pasăre de noapte deschise în pen-

umbră ochi de fosfor; animale tîrîtoare cotiră pe lîngă el... Trebui să aprindă lanterna electrică...

Yankeul văzu un furnicar de animale subterane, pe care lumina le făcea să se ascundă în crăpături. O boltă neregulată era tapisată cu lilieci; cîțiva se desprinseră speriați, cu mici țipete și începură să se învîrtească, zvîcnind pe aripile lor tăcute.

Apărură cîteva galerii neliniștitoare. La capătul cavernei, două deschizături lăsau să se vadă o lumină nelămurită.

Călătorul intră într-una dintre aceste galerii, care deveni curînd prea strîmtă... Atunci, ațintind fasciculul lanternei sale, Guthrie avu o viziune emoționantă. În peretele lateral, două găuri cu marginile tăiate inegal, una înclinată la dreapta și cealaltă la stînga, lăsau să se vadă noi caverne. Ele se deschideau probabil în peretele apusean al stîncii, pe care Guthrie nu-l văzuse încă; o lumină confuză pătrundea acolo și razele lanternei trasau conuri bătînd în violet... În caverna din dreapta, se ridicară în picioare trei lei și două leoaice speriate de această lumină insolită. Mai mulți pui de lei stăteau întinși în penumbră. Aceste familii de fiare, asociate în mod ciudat, aveau o poezie sălbatică. Leii erau la fel de mari ca leii dispăruți din Munții Atlas și leoaicele te făceau să te gîndești la niște tigroaice blonde.

— Viața e frumoasă, își spuse colosul.

Începu să rîdă cu patimă. Aceste animale redutabile erau la cheremul său. Două sau trei împușcături, și regii sălbatici ar intra în noaptea veșnică. Sufletul antic al vînătorilor tresări. Guthrie duse arma la ochi. Avu atunci un scrupul, un moment de prudență, apoi, întorcîndu-și chipul, o lungă tresărire.

Apăruse o a doua cavernă, cu locuitori mai formidabili încă. În nici una dintre marile menajerii americane, Sydney nu văzuse lei de mărimea celor care se profilau în penumbră. Păreau veniți din adîncul preistoriei, uriași asemenea leului-tigru, asemenea lui *felis spelala,* din cavernele cheleene...

O mulțime vie se răsfrîngea pe granitul roșu. Toți leii răcneau împreună. Guthrie îi asculta, gîfîind de entuziasm. Încă o dată el duse arma la ochi, dar, dînd din cap și cedînd unor sentimente inexprimabile, bătu în retragere. „N-o să ne așezăm tabăra aici!"

Cînd se văzu din nou în aer liber, se îndreptă repede spre Kouram și celălalt negru, care mergeau către stînci, și le făcu semn să se oprească. Îl așteptară pe colos, care se grăbea, căci leii puteau ieși dintr-un moment în altul din bîrlogurile lor. Răcnetele lor se stingeau. Cu perspicacitatea lor redusă și cu inteligența leneșă, animalele mai erau hipnotizate încă de crăpătura din care țîșniseră razele misterioase...

Un răcnet răgușit despică văzduhul. Un leu și o leoaică apărură pe neașteptate.

Nu erau fiarele imense din a doua cavernă, totuși mărimea lor îl surprinse pe Kouram. Atitudinea lor era indiferentă. Nu venise ceasul în care acești stăpîni ai faunei să-și desfășoare energiile lor înfricoșătoare. Mai mult decît tigrul, leul decade în afara tenebrelor. Pentru luptă sau pentru dragoste el are nevoie de palida lumină a stelelor, de cristalul negru al nopții.

cpsf.info

Totuși, avînd alături leoaica vicleană, leul înaintă. Sydney își armă pușca și se asigură că pumnalul se mișca ușor în tocul său. În revolver erau șase gloanțe.

Un nou răcnet străbătu întinderile: leul-colos se arătă, la rîndul său, în umbra stîncilor:

— *Dam'it !** blestemă Guthrie. Jucăm zaruri cu moartea...

Primul leu se năpusti. Din șase sărituri străbătu jumătate din distanța ce-l despărțea de yankeu, dar leul-colos rămînea nemișcat, într-un vis roșiatic, plin încă de umbrele cavernei.

Nu mai era cazul să se gîndească la fugă. Sydney făcu față situației, în timp ce Kouram și însoțitorul său duseră armele la ochi. Trei detunături răsunară. Glonțul puștii pentru elefanți zgîrie capul leului și explodă la două sute de picioare depărtare; gloanțele negrilor trecură inofensive.

Trei sărituri enorme, și fiara atacă. Corpul blond căzu asemenea unei stînci. Căzu chiar acolo unde fusese omul, dar omul se dăduse la o parte. În fața dinților și a ghearelor se ivi lama tăioasă a pumnalului. Pușca pentru elefanți mai vorbise și a doua oară, dar în zadar, deoarece elanul bestiei și propriul elan nu-i îngăduiseră lui Guthrie să țintească... Unul dintre ei doi trebuia să intre în întunericul veșnic.

Negrii ochiră din nou, dar cu un gest neputincios, căci Guthrie era în fața leului, iar ei n-aveau încredere în îndemînarea lor de țintași.

Vrînd să sperie fiara, Guthrie scoase un strigăt sălbatic; leul ripostă printr-un răcnet răgușit. Apoi energiile se ciocniră. Leul era ca un bloc, cu ghearele scoase, cu botul căscat, din care ieșeau caninii de granit, dar și omul avea arma sa. Se aplecă, izbi cu pumnalul enorm, care pătrunse întreg în pieptul animalului și răscoli în adînc.

Leul nu căzu. El lovi cu gheara, care pătrunse în coastele yankeului; gura enormă încerca să apuce craniul omului... Sydney înțelese că pumnalul său nu atinsese inima; lovi cu pumnul stîng peste nările leului, al cărui bot se retrase... Atunci, scoțînd pumnalul, lovi din nou, sub umăr...

Cu răsuflări aspre, colosul vertical și colosul carnivor se înverșunară. Fiara fu cea care căzu...

O umbră încețoșă ochii lui Guthrie. În efortul suprem pe care-l făcuse, lovindu-se cu capul de stîncă, aproape leșinase — și leoaica nu mai era decît la o distanță de trei sărituri, fiind urmată de un leu negru... Sydeny simți pericolul și se pregăti pentru o luptă mortală; înainte ca mușchii lui să fi putut acționa din nou, cele două bestii l-ar fi sfîșiat...

În timpul acesta, sir Georges se ivi jos, în vreme ce Philippe își făcea apariția în vîrful colinei...

Amîndoi duseră armele la ochi, amîndoi țintiră leoaica. Deabia răsunară loviturile, și fiara se învîrti în jurul ei și se nărui, de două ori lovită în cap... Căzînd, se ciocnise de leul cel negru, care, întrerupîndu-și cursa, adulmeca leoaica muribundă. Răsunară noi detunături, și leul cel negru încetă la rîndul său să mai cunoască pădurea, savana și nopțile îmbătătoare.

* La naiba !

Întreaga caravană venise în goană, negrii urlau de bucurie și Guthrie își recăpătă puterile... Nu mai era nici o primejdie. Leul-colos dispăruse în dosul stîncilor; o teamă neînțeleasă făcuse celelalte animale să se retragă...

— A fost cît pe-aci să aflu ce se petrece dincolo, mormăi Guthrie, cam palid, plin de-o bucurie pe care n-o ascundea, strîngînd mîinile lui sir Georges și ale lui Philippe. Nu cred că sînt mulți țintași de clasa voastră, chiar la Capetown.

— Nu! zise Hareton, care venise într-un suflet cu Muriel. Dar, hotărît, nu trebuie să mai umblăm decît împreună...

— Stăpînul are dreptate! întări Kouram... Și nu trebuie să-i uităm pe Bursuci... Kouram a descoperit urme; Kouram nu s-ar mira să afle că ei întind o cursă.

Intr-adevăr, Bursucii întind o cursă și o răpesc pe Muriel. După multe peripeții. aliindu-se cu tribul Goura-Zannkașilor, inamicii ereditari ai Oamenilor-Bursuci, membrii expediției lui Hareton Ironcastle o regăsesc pe fata răpită și ajung la ținta călătoriei lor.

Împărăția plantelor

— Ce lume stranie! exclamă Guthrie.

Expediția înainta încet într-o savană cu ierburi albastre și violete. Înalte și viguroase, aceste ierburi făceau să se audă la trecerea caravanei un vîjîit armonios, care amintea nelămurit vocea viorilor. Din cînd în cînd se iveau un boschet de palmieri cu frunzișul indigo sau smochini cu frunze de ametist... Un abur galben acoperea soarele și se armoniza cu nuanța frunzelor și a ierburilor.

— Am intrat în Împărăția Plantelor, repeta Hareton, care observa cu aviditate această cîmpie fantastică...

Dăduse dispoziții ca vitele să fie oprite să pască, dar aceste dispoziții erau inutile. Cămilele, caprele și mai ales măgarii miroseau cu neîncredere iarba albastră, trifoiul violet. Gorila manifesta o neliniște sălbatică: ochii rotunzi cercetau cu o atenție înfocată împrejurimile.

— Vitele vor muri de foame, mormăi sir Georges.

— Încă nu, răspunse Hareton, arătînd curajul purtat de cămile și de măgari.

— Da, ai fost prevăzător, zise Guthrie, dar asta ajunge cel mult pentru o seară și pentru o dimineață...

— Sînt animale ale deșertului... Hrănindu-le cu măsură, nu vor suferi de foame timp de mai multe zile.

Guthrie ridică din umeri, nepăsător. Începu să sufle o briză ușoară, de pe întinsul cîmpiei se ridicau voci plăpînde, voci evanescente, ca de instrumente cu coarde, alcătuind o simfonie fermecătoare și nelămurită.

— Parc-ar fi un concert de trilbiși! remarcă Muriel.

— De spiriduşi! adăugă Maranges.
Cînd se apropiau de un pîlc de plamieri sau de smochini, vocile creşteau puţin, ca nişte înăbuşite sunete de orgă.
Aburii galbeni, mai deşi în amurg, păreau să prelungească o cîmpie de ametiste şi de safire cu o cîmpie de topaze. Ici, colo, o fîşie de pămînt gol, un pămînt roşu, cu o strălucire metalică, neacoperit nici măcar de licheni.
Muştele erau enorme, unele atingînd mărimea unui piţigoi. Roiurile lor roşietice urmau caravana şi se roteau în jurul animalelor, zumzăind ca nişte coleoptere.
Mai multe se abătură asupra măgarilor şi cămilelor. Alergau pe părul lor cu o viteză fantastică, dar erau inofensive. Păsări nu mai mari decît cărăbuşii ţîşneau din ierburi; cocoţate pe o tulpină de iarbă, unele piuiau cu o voce ascuţită. Muştele, mai puţin agile, le urmăreau. Ele prindeau uneori cîte-o păsărică şi dispăreau cu prada în adîncimea ierbii înalte.
— E îngrozitor! strigă Muriel, care văzuse o muscă prinzînd o păsărică.
Guthrie începu să rîdă:
— E rîndul lor acum! De cîtă vreme înghit păsările muşte!... Noroc că astea nu sînt veninoase...
Cîmpia se-ntindea fără sfîrşit, strălucitoare şi redutabilă.
— Putem răbda de foame multă vreme, remarcă sir Georges, dar de sete?
— Un fluviu curge de la răsărit la apus, răspunse Hareton. Trebuie deci să-l întîlnim... Vom ajunge la el astă noapte sau mîine... Burdufurile noastre sînt pline mai mult de jumătate.

Caravana se opri la mijlocul zilei pe una dintre acele fîşii de rocă de pe care plantele erau izgonite.
— Aici sîntem siguri că nu vom călca nici una dintre legile misterioase, remarcă Hareton, în timp ce negrii pregăteau dejunul.
Datorită norului gros care acoperea soarele, puteau sta afară din corturi. Îngrijorarea plana. Acest pămînt părea mai straniu decît tot ce-şi imaginaseră ei.
— Unchiule Hareton, zise Guthrie după dejun, dacă plantele de-aici nu sînt comestibile, ce ne facem? Am impresia că ne pîndeşte un pericol mai mare decît Bursucii.
Înghiţi o bucată mare de carne afumată şi începu să rîdă, căci nimic nu-l putea face să-şi piardă veselia.
— Fii liniştit! răspunse Hareton. Vom găsi plante verzi... sau măcar plante roşii şi verzi... şi animalele noastre vor mînca. Dacă toate vegetalele sau părţile lor ar fi „tabu", cum ar mai trăi animalele de pe acest tărîm?
— Pînă atunci, cămilele, măgarii şi caprele noastre nu pot paşte nici o singură tulpină din această imensă păşune.
— O! exclamă Muriel.
Mîna ei întinsă arăta spre o creatură stranie, care-i cerceta pe comeseni. Era o broască rîioasă, mare cît o pisică, ai cărei ochi de beril îi fixau pe călători, o broască păroasă. Mai mult chiar decît de mărimea şi de părul ei, călătorii erau fascinaţi de un al treilea ochi, aşezat în partea de sus a craniului, care se putea mişca în toate sensurile...

— Uimitor! exclamă Philippe.

— De ce? ripostă Hareton. Nu se găsește un ochi rudimentar, ascuns, ce-i drept, la cea mai mare parte a reptilelor? Probabil că acest ochi atrofiat funcționa la reptilele ancestrale. Și batracienele sînt rude apropiate cu reptilele.

Broasca rîioasă sărise, un salt asemănător celui al unui iepure. O văzură dispărînd într-o crăpătură a terenului pietros.

— Există în mod sigur apă sub pămînt, ceea ce ar explica prosperitatea acestor ierburi violete și albastre, remarcă sir Georges.

Păsările minuscule treceau din cînd în cînd, ciripind ușor. Una dintre ele se așezase nu departe de Muriel. Hipnotizată de prezența oamenilor, nu auzi zborul unei muște uriașe, care căzu asupra ei, pregătindu-se s-o devoreze.

— O! nu... nu! exclamă fata, cu oroare.

Ea se avîntă și sperie insecta. Păsărica, rănită la o aripă din care țîșneau picături de sînge, piuia slab. Muriel o luă cu grijă în mînă...

Micul animal avea frumusețea unui crepuscul, splendoarea norilor de smarald, de purpură, de ametist și de topaz... Nici un fluture n-are aripile mai fin nuanțate, iar capul stacojiu, semănat cu puncte verzi ca malachita, părea făcut dintr-o materie necunoscută și fără de preț.

— Ce acuarelist, ce giuvaergiu ar fi reușit o capodoperă atît de miniaturală?

— Pe care cruda natură o lasă să fie devorată de muște! zise Philippe.

Întreaga zi, caravana înaintă spre sud-vest. Cîmpia persista, interminabilă, cu ierburile sale violete sau albastre, sub norii de aur și de chihlimbar, cu muzica stranie a vegetalelor mîngîiate de briză...

— Groaznic de monoton! declară Guthrie. Mi s-a făcut lehamite de albastru și de violet...

— Ne-au obosit culorile astea! aprobă sir Georges. Ar trebui să avem ochelari galbeni sau portocalii...

— Dar am... și am uitat de ei, zise Hareton. Da, am uitat de ei de la începutul călătoriei... Scuza mea e că toți avem vederea perfectă... nici un miop... nici un presbit...

— Nici un hipermetrop! Nici un astigmat!... se maimuțări Sydney.

Se apropia seara. Așezară din nou tabăra pe o insuliță de pămînt roșu.

— Asta odihnește vederea, zise Philippe.

— Da, dar... fluviul? întrebă sir Georges. Nu văd capătul acestei cîmpii. Mîine seară, burdufurile noastre vor fi goale...

— Iar animalele nu mai au de băut decît o singură dată... cîte o jumătate de porție, întări Guthrie.

— Există în mod sigur apă sub acest sol, răspunse Hareton, arătînd două broaște colosale, care dispăreau într-o crăpătură.

— La nevoie, ar trece pe-acolo un șacal... dar nu un om zise Philippe.

— Mai ales unul ca mine, glăsui uriașul.

Erau oameni cu artere solide și suflete încrezătoare. Cu toată amenințarea ce plutea în aer, ei savurară masa de seară. Negrii erau gînditori : o teamă misterioasă le cuprinsese imaginația.

Philippe și Muriel se izolaseră la o extremitate a taberei. Prin aburii de chihlimbar se ridica o lună fabuloasă, ca o medalie de aramă și de argint aurit. Philippe se îmbăta de prezența mlădioasei sale însoțitoare. De pe chipul limpede — alb precum crinul tînăr, sideful și norii de april —, ochii de safir, cu reflexe de jad îl priveau cu blîndețe. Și părul îi lucea ca grîul copt.

— Vom fi fericiți că am trecut prin atîtea încercări și că am văzut aceste ținuturi stranii ! zise ea.

(CONTINUARE ÎN NUMĂRUL VIITOR)

PRIETENI AI VIITORULUI

Comitetul municipal al U.T.C. București a inițiat „Clubul MM“ *, primul club de anticipație din țară, în cadrul căruia cei interesați să poată face un schimb de idei asupra celor mai diferite probleme legate de viitor.

Întîlnirile, axate de fiecare dată pe cîte o temă, se vor desfășura în prezența unor specialiști care vor expune cele mai importante probleme și vor conduce dezbaterile.

Iată cîteva dintre temele viitoarelor întîlniri :

— Cum vom locui ?
— Profesori-mașini cibernetice.
— Ne vom hrăni cu pilule ?
— Noi și extratereștrii.
— Fiecare om un creator.
— Cum va evolua automobilul ?
— Alo, aici Proxima Centauri !
— Cum vom arăta ?
— Pămîntul, membru al Uniunii Intergalactice.

În paralel vor funcționa cercuri specializate. (Arhitectură, Urbanism, Paleoastronautică, Transporturi, Cenaclu științifico-fantastic, Telecomunicații, Pictura viitorului, Cibernetică, Filozofie, Cineclub de anticipație etc). Vor putea fi ascultate lecturi de proză și poezie de anticipație, vor putea fi vizionate piese și filme științifico-fantastice, se vor deschide expoziții de anticipație cu caracter științific și de pictură, vor putea fi consultate cărți și ziare legate de viitor.

Clubul va iniția emisiuni speciale la radio și la televiziune.

Întîlnirile noastre vor avea loc la Tehnic club, Calea Șerban Vodă 216. Vă rugăm să ne trimiteți pe această adresă părerile și sugestiile dumneavoastră în legătură cu tematica și modul de organizare, cu mențiunea „Pentru CLUBUL MM“.

*** MM=2 000 !**

ŞTEFAN
NICOLICI

CRAIOVA

Mă însor

Am ieşit năucit din sala de examen a Consiliului Ştiinţific. După două luni de probe teoretice şi practice, în vizioteca personală mi-am pus atestatul celui de-al cincelea doctorat, în encefalologie. Astfel mi-am încheiat o pregătire la nivelul actual al ştiinţelor biologice şi voi fi însărcinat cu munci de cercetare undeva, în Cosmos. N-am pretenţia unei repartizări extraordinare, totuşi, după cincizeci de ani de studenţie şi, mai ales, ţinînd seama de faptul că viitoarea mea soţie este pămînteancă...

Dar iat-o pe Liliana mea! M-a aşteptat în lojile invitaţilor cu pumnii strînşi şi acum, aflînd calificativul cu care am trecut examenul, mă îmbrăţişează.

Sîntem fericiţi! Dar bucuria mi se întunecă pentru cîteva clipe.

— Liliana, iarăşi ţi-ai schimbat culoarea ochilor!

Frumoşii ei ochi violeţi erau acum portocalii.

— Nu te supăra, iubitule, dar astă-noapte moda ochilor violeţi a căzut. Mă sărută cu pasiune. Mă iubeşti?

— Te iubesc, te iubesc, însă şi înălţimea ţi-ai micşorat-o cu cel puţin cinci centimetri... In fine, te iubesc oricare ar fi rigorile modei. Hai să fugim!

Afară e cald şi multă lumină. Pe cer lucesc toţi cei trei sori. Institutul de Estetică Urbanistică a făcut azi o adevărată risipă de parfumuri şi în aer plutesc mirosuri îmbătătoare de flori. Alergăm pe trotuarele glisante, ţinîndu-ne de mînă şi sărutîndu-ne des. O privesc şi simt prin corp o căldură şi o mîngîiere plăcută. Are un chip cu trăsături regulate.

cpsf.info

Trupul ei se unduieşte la fiecare mişcare. La şaizeci de ani, oricare fată şi-ar dori asemenea calităţi de femeie împlinită. Numai năsucul ei îi trădează vîrsta fragedă, micuţ şi obraznic.

Spre noi alunecă pe banda celor grăbiţi Vex. De fapt acesta îi este pseudonimul literar sub care îşi difuzează articolele prin telerevistele Cosmosului vechi. Nu-l pot suferi deoarece a rămas cu o meteahnă urîtă, gelozia. Cît timp a fost îndrăgostit de Liliana, avea numai cuvinte elogioase despre poeziile ei, acum o aminteşte doar ocazional şi vădit subiectiv. Ne prefacem că nu-l vedem şi intrăm în prima staţie de metrou. I-am trimis totuşi invitaţie la nunta noastră, gîndindu-ne că, aflîndu-se la a două sute unsprezecea tinereţe, va şti de bună seamă să înveselească mesenii cu glumele-i multimilenare.

La cosmodrom apucăm ultimele locuri ale cursei de 12,30. Ca de obicei, navetiştii rămaşi pe dinafară se ceartă cu dispecerul automat. Acesta, încărcîndu-şi memoria cu tot felul de invective, a devenit extrem de arţăgos. Pînă la urmă se mai ataşează cîteva trepte.

Abia instalaţi pe locurile noastre, simţim în creier apelul telepatic de la Consiliul de Verificare al Viitorilor Căsătoriţi, prin care ni se comunică data prezentării la probe; exact peste 48 de ore. În rachetă este o gălăgie infernală, discutăm prin biounde şi ne sărutăm.

Pînă la Pămînt facem cinci minute şi douăsprezece secunde, în schimb de la cosmodromul din Aleutine şi pînă la Bucureşti ne trebuie 40 de minute. E tare plictisitor fără a te mai gîndi la enorma pierdere de timp.

Acasă este o adevărată alertă. Se schimbă împărţirea locuinţei şi pereţii glisanţi fîşîie, schimbîndu-şi fulgerător poziţiile şi culorile, supuşi exagerărilor estetizante ale bunului meu văr de gradul două sute.

În bucătărie, mama a modificat şi a suplimentat întregul program al maşinii electronice de care nimeni nu se îndoieşte că va reuşi să satisfacă gusturile tuturor musafirilor.

O comisie întreagă în cap cu taică-meu orînduieşte şi verifică darurile de nuntă, frumos împachetate în ambalajele lor antigravitaţionale. Din neatenţie, unul dintre unchii mei apasă pe butonul de siguranţă şi dintr-un pachet de doi centimetri cubi ţîşneşte o rachetă de voiaj care face praf jumătate din casă şi trimite cinci rude la clinica de reanimare şi reconstituire.

N-am timp să aştept pînă cînd vor fi reînviate rudele mele, victime ale micului accident, deoarece Liliana mă trage după ea la Institutul de Estetică Biologică. Pe drum în cabina zburătoare îmi atrage atenţia să ascult tot ce mi se va spune şi îmi arată că trebuie să mă mai îngraş, să-mi schimb forma nasului, să mă bronzez şi încă multe altele pe care din cauza furiei nici nu le mai aud.

Totuşi, odată intrat în laboratoare, mă las la discreţia roboţilor specializaţi şi personalului viu, iar din cînd în cînd inhalez curenţi de aer conţinînd sugestii cu privire la comportarea ginerilor.

Dar aceasta nu înseamnă nicidecum sfîrşitul chinurilor. De aici plecăm spre Casa de Mode, unde cel puţin pe mine mă aşteaptă noi încercări ale puterii de stăpînire.

Roboţii croitori şi automatele fixe ne iau în primire de la intrare, calculînd prin mijloace optice toate dimensiunile, liniile şi nuanţele viitoarelor costume care, potrivit tradiţiei, în primul an de căsătorie trebuia să se asorteze la ambii, în aşa fel încît orice trecător lipsit de spiritul observaţiei să poată spune de la o poştă: „Iată doi tineri căsătoriţi, să mă feresc din calea lor!"

Costumele mele în trei, patru sau o singură piesă îmi vin de minune. Ţesute din fire vegetale aduse de pe îndepărtatele stele albastre sau din metal şi piatră, toate sînt prevăzute cu sisteme de autoreglare termică, radioactivă, luminoasă, fiind ajutoare preţioase ale simţurilor şi respectînd cerinţele discreţiei şi ale eleganţei.

Dar garderoba Lilianei este un adevărat deliciu. De cîteva săptămîni, marile fabrici trecuseră la producţia de serie a garderobei universale, care dădea posibilitate purtătoarei să-şi schimbe toaleta instantaneu, printr-un simplu efort de voinţă, în orice gen de rochie ar fi dorit.

Ce să-i faci, întotdeauna noi, bărbaţii, sîntem persecutaţi cînd e vorba de modă.

O tînără din personalul viu al Casei mă asigură că în cel mult şase luni se va pune la punct pentru producţia de serie o asemenea garderobă şi pentru bărbaţi.

Afară este o vreme splendidă. Nu ne îndurăm să o luăm spre casă, mai ales că oriunde ne-am fi dus, la mine sau la ea, dădeam de o atmosferă de sfîrşitul lumii.

— Scoate aerobuzul, Geo, să facem o plimbare.

cpsf.info

M-am căutat prin toate buzunarele şi spre surprinderea mea l-am găsit în fundul celui de la piept, unde aproape că găurise îmbrăcămintea.

— Ascultă, Liliana, ai fost ieri cu aerobuzul la Cluj?

— ...?!

— Pune, te rog, mîna pe el, strigai eu înfuriat, are aproape trei sute de grame!

— Vai de mine, se îmbujoră ea, n-am degravifiat pînă la zero şi uite că datorită presiunii butonul de siguranţă a început să cedeze. Iartă-mă, iubitule!

— Te iert, cu condiţia să bagi în cap, o dată pentru totdeauna, lecţia! Ai văzut doar ce s-a-ntîmplat acasă cu racheta de voiaj!

— Sînt gata!

— Ascultă deci, reluai eu, compunîndu-mi o înfăţişare cît mai didactică. Ambalajele confecţionate pe baza antigravitonului trebuie mînuite cu cea mai mare atenţie, întrucît obiectele, micşorate de mii de ori, pe care le conţin, au de fapt aceeaşi greutate ca în condiţiile dimensiunilor normale. Antigravitonul creează un cîmp de contrapresiune, pentru a anula această greutate şi a face posibilă transportarea lor, aşa cum fac eu acum, şi-i pusei în faţa ochilor cutioara paralelipipedică.

— Am înţeles, profesore. Pe viitor voi verifica de mai multe ori butonul de reglaj şi...

— În fine, încheiai eu, bătînd în retragere, antigravitonul ăsta nu-i prea bine pus la punct. Dacă nu eşti atent, poţi să te naşti de cîteva ori pe zi.

Aşteptăm pe platforma unei clădiri ca aerobuzul să-şi reia dimensiunile normale.

În sfîrşit, deasupra noastră încep să se perinde marile oraşe ale Europei.

— Trecem oceanul?

— Nu, rămînem pe litoralul Italiei. Facem o baie.

— Vrei să-ţi încerci farmecul noilor costume de baie? rînjii eu acru.

— Exact.

— Ştii ce, cred că am să te omor!

— Eşti nebun! Vrei să ajungi pe stelele negre?

Ne sărutăm şi totul este din nou senin.

— Mîine la Consiliu am să spun că mai prezint urme neinhibate de gelozie. Tu crezi că este ceva serios?

Se repede asupra mea și mă mușcă. Pilotul automat îmi ia conducerea. Dintr-un aerobuz care zbîrnîie provocator în jurul nostru se aud rîsete obraznice. Automatul emite semnale pentru tinerii căsătoriți și în jurul nostru se lasă liniștea.

Stăm toată ziua pe plajă. Seara hotărîm să nu ne mai ducem acasă și să ne odihnim pe fundul mării, unde apa este atît de caldă că ne pare rău să mai declanșăm sistemele de protecție biologică. Prin pătura groasă de apă, dar atît de limpede a golfului Napoli se vede Luna. Apa pare o îngrămădire haotică de bănuți de argint cînd prin apropiere trece vreo barcă. Adesea stoluri de pești fosforescenți, aduși de pe sistemul 34, ne dau tîrcoale și ne privesc cu ochișorii lor triunghiulari, rubinii.

Adormim. Între somn și trezie mai am totuși puterea să declanșez o comandă telepatică. În creierele noastre încep să se desfășoare visele sublime ale celor o mie și una de nopți. Vom visa toată noaptea, așa ca și cum am fi treji. Iată minaretele și cupolele aurite, iată deșertul galben și cămilele... iată...

— Geo, ai înnebunit! De patruzeci de ani n-am mai dormit. E rușinos! Am pierdut zece ore dormind.

— Am visat, draga mea, nu ți-a plăcut?

— ...!

— Ei, vezi, nu se poate spune că am dormit. Dacă ar fi fost, într-adevăr, așa, acum eram în atenția presei de pe tot întinsul Cosmosului.

— Da, am visat. A fost sublim.

Dar iată că este ora 11,45 și peste cîteva minute...

Amîndoi am strigat speriați:

— Rudele ne așteaptă. Consiliul ne așteaptă. Astăzi este nunta!

La 11,48 intrăm în sala de așteptare. Rudele și prietenii respiră ușurați. Socrul se ridică în picioare și rostește către toți, fără a se uita însă la noi:

— Pe vremea mea, acum vreo cinsprezece veacuri, în noaptea dinaintea nunții viitorii căsătoriți obișnuiau să doarmă fiecare în casa lui!...

Cum nu întîlni aprobarea asistenței, socrul se mulțumi să tragă o dușcă din vinul de Segarcea.

— Ce ați făcut voi toată noaptea? întrebă Vex într-o doară.

— Am dormit, am visat...

cpsf.info

— Aţi dormit, aţi visat! reluară în cor cîteva glasuri stupefiate.

Dar iată că sîntem chemaţi în laboratoarele de probe. Primul şir de verificări este individual: particularităţi anatomofiziologice, funcţiile tuturor organelor, facultăţile psihice inferioare şi superioare etc. Apoi încep probele cele mai grele: reglare reciprocă a metabolismului, ni se măsoară şi ni se cîntăresc sentimentele.

În cele din urmă, preşedintele, socotind că rezultatele sînt mulţumitoare, cheamă în sala de festivităţi pe toţi cei care ne însoţesc şi în faţa tuturora ne declară căsătoriţi, urîndu-ne obişnuitul „Tinereţe fără de bătrîneţe şi viaţă fără de moarte!"

Ne sărutăm înaintea asistenţei entuziasmate. Păşim pe un covor de flori. O mulţime de gură-cască face un coridor viu, aclamîndu-ne şi dînd pe gît recipientele cu vinuri vechi.

Ne suim într-o caleaşcă trasă de doisprezece armăsari falşi.

E minunat!

UMOR de MIHU ANTIN

NELU ŞI CRONOSCOPUL

— Iar am greşit epoca, aici nu e paleoliticul!...

OSCAR LEMNARU

S-a împlinit un an de la moartea lui Oscar Lemnaru. Opera lui aşteaptă să fie strînsă (din filele de ziare şi reviste la care a colaborat vreme de peste trei decenii) şi reeditată. O bună parte din scînteietoarele lui articole, studii şi eseuri am izbutit să le descopăr şi să le pregătesc pentru tipar. În numărul de faţă este reprodus un pătrunzător şi paradoxal articol scris pentru „Facla", ziarul prietenului său Ion Vinea.

ar

ROMANUL FANTASTIC

...Toate formulele au fost încercate, toate manierele au fost utilizate. Literatura a vidat toate posibilităţile. Tot ceea ce mai poate face de acum înainte este să realizeze în genurile cunoscute ceva mai bun sau mai prost. Ştiinţele stau la îndemînă pentru explicarea fenomenelor ; psihologia în stadiul actual lămureşte suficient (pentru exigenţele omului) stările ; aparatele fotografice prind imagini pe care pictura (un mecanism de comentare) le descrie... Ochiul, el însuşi vede toate, urechile aud, degetele palpează şi aşa mai departe. Ce ar mai putea face literatura decît să spună încă o dată în limba ei imprecisă, să repete aceste senzaţii, să readucă în faţa inteligenţei toate împrejurările înregistrate de simţuri ?... Numai fantasticul mai poate salva aparenţele ; romanul fantastic mai poate crea probleme insolubile de ştiinţă, cel puţin de acea ştiinţă pe care cu toţii o cunoaştem. De exemplu, cineva spune că un obiect, aşa, înfruntînd legile gravitaţiei, se ridică deasupra pămîntului. Acest fapt dacă e luat drept adevărat poate fi un fundament pentru o complicată construcţie literară. Autorul ştie sau nu ştie că afirmă un neadevăr, cititorul ştie sau nu ştie acelaşi lucru ; însă nu aceasta-i

problema: autorul ia faptul drept adevărat şi îl comentează, îl tratează ca atare, iar cititorul, la rîndul său, ia lucrul drept adevărat. Toată arta constă prin urmare să se ajungă pînă la ultimele consecinţe. Literatura fantastică îşi realizează dezideratul cu atît mai bine cu cît demonstraţia neverosimilului este mai ispititoare. Autorul pleacă precum unii nebuni logici de la premise false, iar faptele se desfăşoară în aşa chip încît ele semnifică demonstraţia tezei. Elementele de necrezut trebuie să fie prezentate ca posibile şi şansa trebuie să fie indicată ca probabilitate.

Stilul acestui gen literar îl văd în două feluri: unul sec, arid, aspru, colţuros, ştiinţific, geometric, adică un astfel de stil înprumutat din arsenalul ştiinţific, un stil care prin asemănare să provoace senzaţia verosimilului şi probabilul acelor elemente care, prezentate firesc, adică în ordinea iniţială a lucrurilor, ar fi părut absurdităţi. Stilul rece captează încrederea că e vorba de relaţii ştiinţifice şi astfel lectorul cade de acord fără vrere.

Stilul enigmatic este acela care imitînd procedee magnetice provoacă acelaşi rezultat: aderarea conştiinţei cititorului. Acest stil acoperă totdeauna adevărul cu o placă translucidă sau execută un fel de înfăşurare a dificultăţii într-un con de penumbră. Enigma insinuează, şi astfel conţinutul străbate toate straturile unei conştiinţe obişnuite cu ceea ce se numeşte controlul logic.

Edgar Poe este un fantast care utilizează stilul rigid, exact, ştiinţific, şi literatura sa pătrunde cu iuţeala şi precizia unei lame. Edgar Poe este un sofist; el demonstrează plecînd de la premise inadmisibile şi utilizează dibăcia sau iscusinţa unui mare dialectician. Hans Heinz Evers este un fantast care insinuează. Cu puncte de întrerupere şi vorbe scoase parcă din disciplina magică te determină să vezi singur ce voia el. Arta lui constă într-un impuls căruia îi cedezi.

În ambele cazuri teza neadevărată invadează cîmpul conştiinţei şi cititorul, fără vrere, cade de acord.

La urmă omul care şi-a pierdut vremea cu o astfel de carte învaţă lucruri neadevărate în lumea asta, pregătindu-se totuşi pentru eventualitatea improbabilă, dar totuşi posibilă a altei lumi...

Joi 14 noiembrie 1935

În pragul MILENIULUI III

Centrul urban

Nu am utilizat termenul de oraş în titlu, deoarece prospectivarea viitorului, aşa cum rezultă din proiectul EPCOT (Prototipul Comunităţii Experimentale a Viitorului), indică soluţii calitativ diferite de ceea ce este astăzi denumit astfel.

Înainte de moartea sa, Walt Disney, creatorul mult gustatelor filme cu desene animate şi realizatorul magicului Disney-land, orăşelul de distracţii pentru adulţi şi copii din apropiere de Los Angeles, a studiat planurile unui îndrăzneţ proiect care ar fi menit să schimbe radical modul de organizare a vieţii cotidiene, cel puţin în marile aglomeraţii.

EPCOT este oraşul care va găzdui în 1977 20 000 de locuitori pe 200 hectare de teren situate în Florida, Statele Unite ale Americii, la 100 km distanţa de Cape Kennedy şi de instalaţiile sale de lansare a rachetelor şi navelor cosmice.

Scopul : prefigurarea vieţii la sfîrşitul secolului nostru şi începutul celui următor. Cele mai noi concepţii urbanistice, tehnice, sociologice, arhitecturale vor fi aplicabile aci în condiţiile unui laborator urbanistic, organizat pentru prima dată în istoria multimilenară a oraşelor. Promotorii acestui extravagant, dar curajos proiect nu ezită să spună lucrurilor pe nume. Creşterea populaţiei urbane pînă la 4—5 ori faţă de cea actuală şi uzura fizică şi morală a cel puţin jumătate din ceea ce există construit în oraşele anului 1969, totul petrecut pe fondul dublării populaţiei globului, fac mai rentabilă părăsirea în proporţie de 90 la sută a oraşelor existente şi construcţia altora noi.

EPCOT nu seamănă cu nici un oraş din lume ; planul său este o roată uriaşă avînd pe obadă, sub un clopot transparent, pe o suprafaţă de 25 de hectare, centrul cultural, administrativ şi comercial, complet ferit de ploaie, căldură, frig şi umiditate. În centru, în afara circulaţiei vehiculelor, se va afla împărăţia pietonilor, un hotel cu 30 de etaje, săli pentru congrese şi expoziţii, piscine, cascade şi multă, multă verdeaţă. De jur împrejurul zonei rezervate pietonilor, birouri, teatre, cinematografe şi magazine. Construcţiile vor fi grupate în ansambluri şi pieţe tipice pentru diferite etape şi concepţii ale istoriei urbanismului, un scuar britanic, o piaţă din Orient, o intersecţie scandinavă şi o „plaza" sud-americană.

Circulaţia este soluţionată în mod original, pe trei nivele. Sub pămînt, la un al doilea subsol, camioanele şi vehiculele utilitare

cpsf.info

care vor aproviziona locuințele și magazinele printr-o rețea de ascensoare. Un alt subsol suprapus va fi rezervat automobilelor și va dispune de un sistem de intersecții denivelate care să permită circulația fără semafoare și încrucișări. Precauție suplimentară, deoarece numai pentru zilele de sfîrșit de săptămînă se prevede o circulație mai mare. Zilnic locuitorii EPCOT-ului vor utiliza pentru deplasările în oraș un monorai rapid, amplasat circular pe diferitele centuri ale roții și șirul vagonetelor-cupă, aflat în circulație în miniatură în Disneyland încă din 1967, unde a dat foarte bune rezultate. Este vorba de un sistem de locomoție electric pe vagonete suspendate, în șir continuu, în care se urcă și din care se coboară din mers și care avansează, fără sfîrșit, cu viteza de 10 kilometri pe oră.

În concepția promotorilor săi, începînd din 1978, EPCOT va deveni locul de experimentare a tot ceea ce este nou, interesant și de perspectivă în materie de urbanism, circulație, energie, dotări casnice, aparataje. Au fost invitați toți arhitecții, inginerii, birourile de studii, companiile de transporturi, utilaje, dotări urbane și menajere să experimenteze proiectele lor în condițiile acestui oraș-pilot al viitorului.

La baza acceptării de a trăi la EPCOT, fiecare locuitor va trebui să pună concepția că personal se simte responsabil de întreaga viață a comunității urbane care va fi creată. Acest lucru reprezintă, desigur, o onoare, dar implică și numeroase îndatoriri, în special de comportament, atitudine, spirit de ajutorare și respect reciproc, un adevărat cod al orășeanului secolului XXI.

EPCOT va face parte dintr-o unitate urbanistică mai mare, denumită „Disney-World", și care va alcătui un mare complex de recreare și turism ; situat la intersecția a două mari autostrăzi, acest complex va atrage, ca vizitatori, o bună parte dintre cei 20 de milioane de turiști care circulă anual în Florida.

EPCOT este conceput ca o stație-pilot a urbanismului secolului XXI. Vor fi efectuate, după primii ani de conviețuire, studii sociologice și psihologice, teste și sondaje cu privire la evoluția mediului urban silențios și ultramodern asupra caracterului individului. Analize și studii medicale speciale vor fi practicate asupra locuitorilor și o suită de studii speciale vor fi rezervate copiilor născuți și crescuți la EPCOT. Se speră că această experiență pasionantă va fi ferită de interese comerciale și, în special, de cele legate de reclama zgomotoasă a unor noi produse sau dispozitive.

În orice caz, istoria gîndirii sociale și urbanistice se îmbogățește cu o nouă verigă : după anticul oraș-republică descris de Platon, după utopia lui Thomas Morus, după Owen, Fourier și Saint Simon, socialiști și urbaniști utopici în același timp, după orașul-grădină al lui Mumford și după orașul-radios al lui Le Corbusier, orașul experimental din Florida conceput de Walt Disney ne prefigurează orașul mileniului III.

VIRGIL IOANID

FAUNA VIE ŞI NEÎNSUFLEŢITĂ A SPAŢIULUI

PLANTE, ANIMALE ŞI ROBOŢI CE AU PREMERS COSMONAUŢILOR

Acum aproape 12 ani, mai precis la 4 octombrie 1957, noutatea zilei pentru întregul glob a constituit-o lansarea în Uniunea Sovietică a primului satelit artificial al Terrei. Timidul „bip-bip" al sputnikului anunţa începutul unei noi ere, cea a astronauticii. Deşi cu mulţi ani înainte fusese demonstrată ştiinţific posibilitatea pătrunderii în Cosmos, realizarea satelitului a produs o vie impresie, mai ales în Statele Unite, care au putut să-şi lanseze propriul satelit abia peste patru luni.

Dacă în primii ani ai „erei spaţiului" lansările se efectuau destul de lent, cu trecerea timpului ritmul s-a accelerat, astfel încît se poate aprecia că pînă în luna aprilie a acestui an au fost lansate în spaţiu aproximativ 1 300 de aparate cosmice. Numai în anul 1968 au fost peste 142 de lansări spaţiale, dintre care opt pe orbite interplanetare sau lunare, iar trei misiuni au inclus echipaje cosmice.

Dacă primul satelit — **Sputnik-I** — s-a dezintegrat după ce a efectuat 1 350 de rotaţii în jurul Terrei, în schimb **Explorer-I** poate fi considerat strămoşul roboţilor satelizaţi. De peste 11 ani el „oscilează" între cei 368 km la perigeu şi 2 540 km la apogeu. După cum au socotit computerele, „viaţa" acestui aparat — care a permis descoperirea centurilor de radiaţii Van Allen — se va stinge în 1970, dar recordul său va fi, desigur, depăşit (candidează **Transit 4—A,**

cpsf.info

lansat la 29 iunie 1961, care va continua să-și lanseze informațiile pînă la anul... 2561 ! Fără îndoială, el va constitui o adevărată curiozitate pentru civilizația secolului al XXVI-lea... Cît privește sateliții de telecomunicații **Syncom-3** sau **Early Bird**, s-a calculat că ei își vor parcurge orbitele respective pe parcursul a 100 de secole !...

Poate se va pune însă la punct un sistem de „curățire" a spațiului, deoarece se apreciază că în cîțiva ani se va atinge cifra de 7 000 de sateliți, iar pînă în 1980 acest număr ar putea crește de... 7 ori !*

Înainte de a face unele referiri concrete la vehiculele purtătoare, la aparatele spațiale și la bazele de lansări, este necesar să subliniem că într-un deceniu puterea rachetelor s-a mărit de 1 200 de ori, iar greutatea satelizată a sporit de 1 400 de ori (de la 83 kg în 1957 pînă la 115 tone în 1967). Drumul spațiului este luat de tot mai mulți și mai perfecționați emisari ai Terrei, iar la 1 iunie 1969, în ajunul coborîrii omului pe Lună, umanitatea poate privi cu mîndrie la rezultatul celor 4 200 de zile ale „erei cosmice".

Pentru primele lansări de sateliți, atît specialiștii sovietici cît și cei americani au folosit inițial rachete intercontinentale cărora li s-au adus modificările necesare. Spre exemplu, deși americanii au încercat primele lansări folosind o rachetă **Vanguard**, primul lor satelit, **Explorer-1**, a putut fi plasat pe orbită doar prin adaptarea unei rachete balistice : **Jupiter C.** Misilul **Thor**, frecvent utilizat ulterior în diverse versiuni, unele dintre ele numite **Delta**, a servit pentru variate misiuni spațiale. Fuzeea **Redstone** a servit pentru asigurarea starturilor suborbitale ale cabinelor cu pilot **Mercury**, iar rachetele **Atlas** au permis zborurile primilor cosmonauți americani ; vehiculele purtătoare **Titan** au asigurat performanțele capsulelor **Gemini**, precum și plasarea pe orbite a mai multor sateliți cu o singură lansare. De-abia fuzeele **Scout** (închiriate și organizațiilor sau chiar unor țări europene) și **Saturn** au fost special realizate pentru scopuri astronautice. În prezent **Saturn-5** este cel mai puternic misil construit în S.U.A. și este destinat misiunii ce prevede trimiterea unor cosmonauți americani pe Lună. În ceea ce privește pe specialiștii sovietici, după ce au demonstrat cu prisosință performanțele rachetelor **Vostok** și **Voshod**, au dat dovadă că posedă vehicule purtătoare capabile să pună pe orbită încărcături de ordinul zecilor de tone, printre care amintim marele laborator de fizică spațială **Proton** și complexele aparate orbitale **Soiuz.** Francezii au perfecționat „lansatorul" **Diamant** și lucrează la așa-numitul **Super Diamant**, în timp ce coproducția franco-anglo-germană **Europa-1** este deja încercată la baza Woomera din Australia. În cursă sînt angajate și fuzeele britanice (**Black Arrow**) și japoneze (**Lambda**), iar într-un stadiu de început se situează organizațiile astronautice din India, Egipt, Iugoslavia, Polonia, Spania etc., care deocamdată se pot lăuda doar cu aparate modeste, experimentale. Canada, ca și unele organizații europene, a folosit rachete americane pentru a-și plasa pe orbită sateliții.

În ceea ce privește actualele

---

* Aceasta este aprecierea consemnată de Mark Heimer în „Paris Match" nr. 1 023/14 decembrie 1968, care consideră (după părerea mea greșit) că la acea dată fuseseră lansate în spațiul cosmic circa 2 500 de obiecte cosmice.

baze de lansări, al căror număr nu depășește duzina (bineînțeles, ne referim la cele importante), s-au luat în vedere condițiile geografice, tehnice, meteorologice, politice și de legături, dar unii specialiști consideră că un cosmodrom ideal nu se află deocamdată decît în stare de proiect. Se pare că cel mai însemnat loc pentru lansări spațiale rămîne **cosmodromul Cape Kennedy,** renumit în special prin Complexul 39 de pe insula Merrit, de unde se dă startul marilor **Saturn-5.** Specialiștii americani mai folosesc baza forțelor aeriene de la **Vanderberg** (California), de unde sînt lansați sateliți pe orbite polare, precum și cea de la **Wallops Island** (Virginia), unde se dă startul de regulă misilelor **Scout.**

Teoreticienii sovietici au făcut cunoscut mai întîi numai cosmodromul **Baikonur** (baza **Tiuratam,** la nord-est de Marea Aral) ; revistele de specialitate consemnează, începînd din 16 martie 1962, odată cu inițierea seriei de sateliți **Cosmos,** existența unei noi baze denumite **Kapustin Iar,** și din anul 1966, odată cu startul satelitului **Cosmos-112,** a unui nou cosmodrom la **Plesețk,** care ar fi în special destinat satelizării aparatelor cu mare înclinare a orbitei.

În ce privește Franța — care, în virtutea acordurilor de la Evian, a abandonat fortuit în 1967 baza **Hammaguir** (Sahara) —, ea a depus imense eforturi pentru instalarea unui complex modern în Guyana, la **Kourou,** inaugurat parțial și destinat, printre altele, lansatorului **Super Diamant.** Bazele spațiale **Esrange-Kiruna** (Suedia), **El Arensillo** (Spania), **Western Test Range** (S.U.A.), **Kagoshima** (Japonia), **Formosa Bay** (platformă plutitoare construită de Italia) și **Woomera** (Australia) sînt celelalte principale cosmodromuri în funcțiune.

Aparatele spațiale pot fi clasificate în următoarele categorii : sateliți tereștri, vehicule de explorare selenară, sateliți lunari, sonde interplanetare și cabine spațiale locuite.

Sateliții tereștri, primii în ordinea lansărilor, au destinații multiple : studii tehnice (**A-1** — Franța ; **Cosmos** — U.R.S.S. ; **ATS** — S.U.A. etc.), cercetări (**Explorer** — S.U.A. ; **Cosmos** — U.R.S.S. ; **Alouette** — Canada ; **Ariel** — Anglia ; **San Marco** — Italia și satelitul vest-european **ESRO-1**), observații meteorologice (**Tiros, Nimbus, ESSA** — S.U.A. ; **Cosmos 122, 144** etc. — U.R.S.S.), telecomunicații (**Echo, Telstar, Syncom, Intelsat** etc. — S.U.A. ; **Molnia** — U.R.S.S.).

În ceea ce privește orbitele utilizate, ele sînt joase (permițînd o durată doar de cîteva zile sau o recuperare după reintrarea în atmosferă), medii (durata „vieții" satelitului — de ordinul anilor) sau foarte ridicate (cu o durată practic nelimitată). De asemenea, sateliții pot fi plasați pe orbite terestre sincrone (sateliți geostaționari, favorabili telecomunicațiilor) sau heliosincrone (înclinarea fiind de peste 90°, satelitul urmează mișcarea aparentă a Soarelui și este, de exemplu, capabil să efectueze observații meteorologice totdeauna la aceeași oră). Desigur, sateliții pot evolua și pe orbite foarte puțin înclinate (se pot utiliza rachete de putere medie, lansarea fiind făcută în direcția de rotație a Terrei) sau foarte înclinate (pentru a observa în totalitate suprafața planetei, cum este cazul sateliților meteorologici). Cînd necesitățile au cerut-o, s-a putut comanda automat sau manual modificarea înclinării

cpsinfo

orbitei, dar mai des a înălțimii acesteia.

De regulă, în cazul călătoriilor spre Lună sau spre planetele vecine, s-a folosit metoda plasării cosmonavei pe o orbită de așteptare, după care s-a efectuat „injectarea" pe traiectoria interplanetară. Spre Lună au fost trimise aparate spațiale din seriile **Luna** și **Zond** (sovietice) și **Ranger, Surveyor, Lunar Orbiter** și **Apollo** (americane). Succesiv, au fost realizate atingerea Lunii, fotografierea de la distanță, din apropierea și chiar de pe solul ei, aselenizarea lină, plasarea unui „satelit al satelitului", recuperarea satelitului lunar și chiar zborul omului în jurul Selenei. În acest scop au fost învinse dificultăți imense, legate de precizia lansărilor, a corijării traiectoriilor, a manevrelor de frînare, de durata surselor de alimentare destinate aparatelor aselenizate.

Misiunea sondelor interplanetare (a planetoizilor artificiali) a constat în cercetarea spațiului cosmic, a planetelor, a Soarelui. Principalele obiective au fost planetele Venus (sondele spațiale **Venera** — sovietice și **Mariner** — americane) și Marte (**Marte** — U.R.S.S. și **Mariner** — S.U.A.). Americanii au reușit cu **Mariner-4** să obțină excelente clișee ale planetei roșii în 1964, iar sovieticii au coborît pe „planeta furtunilor" în 1967 stația **Venera-4.** Începutul anului 1969 a fost marcat de lansarea spre Marte a aparatului **Mariner-6** și a sondelor sovietice **Venera-5** și **6,** care au coborît lin pe planeta Venus în zilele de 16 și 17 mai 1969.

Amplul program de încercări biospațiale a fost declanșat la 3 noiembrie 1957 de sovietici cu **Sputnik-2,** care avea la bord cățelușa **Laika.** După trei ani, experiențele de biologie cosmică sînt reluate de sovietici cu navele cosmice **Sputnik-5** și **6,** astfel încît la 19 august 1960 este efectuată prima transmisie TV dintr-o cabină spațială cu ființe vii și care, după 18 rotații, a fost recuperată. Drept „pasageri" au fost luați paraziți ai bacteriilor (bacteriofagi), colibacili, bacterii ale fermentației butirice, stafilococi, ciuperci actinomicete, plante verzi monocelulare, plante superioare (Trandescantia, semințe de porumb etc.), insecte diferite, mamifere (șoareci și șobolani, cîinii **Strelka** și **Belka).** Lămurirea și detalierea acțiunii condițiilor zborurilor spațiale asupra acestor organisme vii — vegetale și animale — sînt de o însemnătate majoră. De remarcat faptul că s-au ales subiecții în mod corespunzător, avînd în vedere obținerea unei variate game de rezultate ale acțiunii spațiului cosmic. După cîteva luni, o altă serie de pasageri spațiali, printre care cîinii **Pciolka** și **Mușka,** au făcut cunoștință cu spațiul periterestru. Experiențe fizice și biomedicale pentru încercarea efectelor radiațiilor cosmice au realizat tot în decembrie 1960 americanii cu satelitul **Discoverer-18.** În anul 1961 sovieticii recuperează alte două „echipaje" cu cîinii **Cernușka** și **Zviozdocika,** iar americanii — prin **Discoverer-34** — recuperează un nou transport de subiecți biologici supuși radiațiilor de la peste 1 000 km altitudine. La 29 noiembrie 1961, în cabina **Mercury-5** este plasat pe o orbită circumterestră cimpanzeul **Enos**, recuperat după trei rotații... Acest tip de experiențe, efectuate probabil în vederea pregătirii pătrunderii omului în spațiul periterestru, a fost reluat — de astă dată prin lansări pe orbite mai înalte — doar în anul 1966. Este vorba de satelitul sovietic **Cosmos-110,** care a ridicat cîinii **Veteriok** și **Ugoliok** la peste

900 km altitudine, performanță pe care **Biosatellite-1** (S.U.A.) n-a putut-o finaliza, deoarece capsula conținînd probele s-a pierdut după reintrarea în atmosferă. De abia la 17 septembrie 1967 **Biosatellite-2** reușește să recupereze o cabină cu subiecți biologici similară celei pierdute.

Sprijinite pe rezultatele acestor încercări, au loc primele lansări ale oamenilor în Cosmos: cinstea de a fi primul pămîntean pionier al spațiului a revenit pilotului sovietic **Iuri Gagarin,** la bordul unei nave **Vostok,** tip cu care au mai fost realizate cinci zboruri spațiale, unul fiind executat de prima femeie, **Valentina Nikolaeva-Tereșkova.** Au urmat **navele din „a doua generație" : Voshod,** care au permis plasarea pe orbită a primului echipaj format din trei cosmonauți, precum și **primii pași spațiali** ai lui **A. Leonov !** Cu navele **Soiuz,** deși s-a debutat printr-un accident (moartea cosmonautului **V. Komarov,** la aterizare), sovieticii izbutesc să cupleze manual două aparate spațiale și să realizeze prima stație cosmică. Americanii, cu capsula **Mercury,** după două lansări suborbitale, reușesc performanța satelizării colonelului aviator **J. H. Glenn** și apoi a încă trei astronauți. Rezultate spectaculoase le aduc cele 12 lansări ale cabinelor **Gemini** (din **„a 2-a generație"),** începute în 1964, la 8 aprilie, și terminate la 11 noiembrie 1966, cînd viitorul „lunaut" american, **E. Aldrin,** și-a demonstrat capacitățile de „pieton al Cosmosului" ! La începutul anului 1967, din cauza unui puternic incendiu declanșat în cabina **Apollo,** încercată la sol, americanii au pierdut echipajul format din **V. Grissom, E. White** și **R. Chaffee.** Ulterior, grupul condus de **V. Schirra** redă în 1968 încrederea în posibilitățile navelor **Apollo,** pe care, la sfîrșitul aceluiași an, **Borman, Lovell** și **Anders** le-au experimentat în periplul lor circumlunar.

Zborurile roboților spațiali au fost și sînt încă de un real folos astronauticii. Remarcăm în primul rînd ampla și diversificata serie sovietică a sateliților **Cosmos ;** începînd de la 16 martie 1962 și pînă la 29 mai 1969, fuseseră lansați nu mai puțin de 284 de reprezentanți, deci cu o frecvență medie de 40 de sateliți pe an ! Aparatele din această serie au întreprins cercetări fizice și astrofizice, geodezice și geofizice, de meteorologie și de navigație, solare și tehnologice, de medicină și de biologie spațială, de cuplare automată etc. În scopuri similare au fost lansați sateliții meteorologici americani **Tiros** (Television and Infra-Red Observation Satellite), **Nimbus** și **ESSA ;** apoi sateliții de navigație **Transit,** de studii geodezice **GEOS, PAGEOS, SECOR, RCS, SIRCAL** etc.

În încheiere trebuie să subliniem variata gamă de roboți spațiali perfecționați de tipul **Pioneer, Ranger, Luna, Sonda, Surveyor, Lunar Orbiter, Mariner** și **Venera,** la care adăugăm pe cel mai recent, **Lunar Module,** destinat coborîrii omului pe solul selenar, cărora cosmonautica le datorează numeroase premiere spațiale, precum și strîngerea acelor informații neprețuite fără de care omul nu s-ar fi putut niciodată avînta la asaltul spațiului.

Iată, în continuare, și o scurtă listă a „premierelor cosmice" care au avut loc pînă la data scrierii acestor rînduri :

- 4 octombrie 1957, **Sputnik-1,** primul satelit artificial al Terrei (U.R.S.S.)

cpsf.info

- 3 noiembrie 1957, **Sputnik-2,** un organism viu pe orbită: **Laika** (U.R.S.S.)
- 2 ianuarie 1959, **Luna-1,** primul planetoid artificial (U.R.S.S.)
- 17 februarie 1959, **Vanguard-2,** primul satelit meteorologic (S.U.A.)
- 28 februarie 1959, **Discoverer-1,** primul satelit polar (S.U.A.)
- 12 septembrie 1959, **Luna-2,** o sondă spațială a atins Luna (U.R.S.S.)
- 4 octombrie 1959, **Luna-3,** primele fotografii ale reversului Lunii (U.R.S.S.)
- 22 iunie 1960, **Transit 2A** și **Solrad 1,** lansarea a mai multor sateliți cu o aceeași rachetă purtătoare (S.U.A.)
- 10 august 1960, **Discoverer-13,** recuperarea unei încărcături utile (S.U.A)
- 12 aprilie 1961, **Vostok-1,** primul zbor orbital uman, **I. Gagarin** (U.R.S.S.)
- 29 iunie 1961, **Transit 4A,** sursă atomică de energie la bord (S.U.A.)
- 29 septembrie 1962, **Alouette,** primul satelit canadian lansat cu o rachetă americană „Thor Agena B"
- 26 iulie 1963, **Syncom-2,** primul satelit pe orbită sincronă (S.U.A.)
- 28 iulie 1964, **Ranger-7** a luat vederi de la mică distanță de Lună (S.U.A.)
- 12 octombrie 1964, **Voshod-1,** prima cabină cu trei cosmonauți la bord (U.R.S.S.)
- 28 noiembrie 1964, **Mariner-4** a transmis fotografii ale planetei Marte (S.U.A.)
- 15 decembrie 1964, **San Marco-1,** satelit italian lansat cu o rachetă americană „Scout"
- 18 martie 1965, **Voshod-2; A. Leonov** părăsește cabina și pătrunde în spațiu (U.R.S.S.)
- Mai 1965, primul accident cosmic: doi sateliți americani se ciocnesc (probabilitate de una la cîteva miliarde!)
- 15 decembrie 1965, **Gemini 6A** și **Gemini-7,** „rendez-vous" orbital (S.U.A.)
- 31 ianuarie 1966, **Luna-9** aterizează lin pe solul selenar (U.R.S.S.)
- 1 martie 1966, **Venus-3,** atingerea planetei Venus (U.R.S.S.)
- 16 martie 1966, **Gemini-8** și **Agena** reușesc prima acostare spațială (S.U.A.)
- 31 martie 1966, **Luna-10,** primul satelit lunar (U.R.S.S.)
- 10 august 1966, **Lunar Orbiter-1,** primele fotografii lunare luate de un satelit lunar și transmise pe Terra (S.U.A.)
- 21 decembrie 1966, **Luna-13,** prima gamagrafiere a scoarței selenare (U.R.S.S.)
- 17 aprilie 1967, **Surveyor-3,** prima excavație pe solul lunar (S.U.A.)
- 18 octombrie 1967, **OSO-4,** primele fotografii ale Soarelui în ultraviolet (S.U.A.)
- 27 octombrie 1967, **Cosmos 186** și **188,** prima joncțiune automată (U.R.S.S.)
- 7 noiembrie 1967, **Surveyor 6,** prima decolare de pe Lună prin telecomandă (S.U.A.)
- 9 noiembrie 1967, **Apollo-4,** prima lansare **Apollo-Saturn-5** reușită (S.U.A.)
- 22 ianuarie 1968, **Apollo-5,** prima lansare reușită a lui **Lunar Module** (S.U.A.)
- 14 septembrie 1968, **Sonda-5,** prima recuperare a unei cabine nepilotate revenită din

apropierea Lunii, avînd încărcătură cu organisme vii și aparate (U.R.S.S.)

- 11 octombrie 1968, **Apollo 7**, primul echipaj pe orbită în nava **Apollo** (S.U.A.)
- 26 octombrie 1968, **Soiuz-3**; **G. Beregovoi** experimentează cu succes nava **Soiuz** (U.R.S.S.)
- 21 decembrie 1968, **Apollo-8**, primul zbor al unui echipaj în jurul Lunii (S.U.A.)
- 14—15 ianuarie 1969, **Soiuz-4** și **5**, prima stație orbitală experimentală, prima trecere a cosmonauților dintr-o navă în alta (U.R.S.S.)
- 3—13 februarie 1969, primul zbor cu echipaj al navei lunare americane **Lunar Module** („Păianjenul"), capabil să zboare numai în spațiul liber sau în cîmpuri gravitaționale reduse.
- 18—26 mai 1969, **Apollo-10**: repetiția generală a cuceririi Lunii.

Fl. Z.

DEZLEGAREA CAREULUI DIN NUMĂRUL 347

1. HAMMAGUIR — IA ; 2. ORION — RANGER ; 3. UC — LUNA — I — PM ; 4. STANA — NIMBUS ; 5. TUTI — FUS — IRT ; 6. OR — AARS — ARER ; 7. NUD — GA — ELD — O ; 8. SELENA — G — AN ; 9. A — LA — CEFEU — G ; 10. ZEFIR — TERRA ; 11. UNIVERS — IATA ; 12. RENDEZ — LANSA.

PRIETENI AI VIITORULUI

Numărul mare de scrisori pe care le primim la redacție demonstrează interesul crescînd de care se bucură literatura de anticipație. Și nu e de mirare, deoarece, cu ajutorul ei și al fanteziei noastre, putem întrezări ziua de mîine, cu realizările ei uimitoare în toate domeniile activității umane. Prelungirea vieții, pătrunderea în adîncul micro și macrocosmosului, controlul asupra climei, comunicarea directă de la creier la creier, crearea de condiții de viață pe alte planete, cîștigarea dreptului de a fi primiți ca membri aic omunității civilizațiilor galactice — iată numai cîteva dintre miracolele pe care sîntem îndrituiți să le așteptăm de la viitorul mai mult sau mai puțin îndepărtat.

Aveți unele păreri personale în legătură cu felul cum va arăta acest viitor? Așterneți-le pe hîrtie! Scrieți povestiri, scenete, poezii, romane, scenarii etc. și veniți cu ele la cenaclul de literatură științifico-fantastică de pe lîngă clubul „MM"*, primul club de anticipație din țară. Noi vă vom ține la curent cu lucrările cenaclului și cu întreaga activitate a clubului „MM".

Prima întîlnire a cenaclului va avea loc în ziua de 25 iulie a.c., ora 18 și va fi condusă de cunoscutul autor de science-fiction Vladimir Colin. Adresa Clubului MM : Calea Șerban Vodă 216.

Vă așteptăm!

*** MM=2000!**

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

cpsf.info

2012

COLECȚIA
CLUB Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE
cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

I.m. Pompiliu

Au scanat, corectat, prelucrat

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Pentru a vă asigura primirea în continuare a colecției, reînnoiți-vă din timp abonamentele pe trimestrul viitor. Abonamentele se primesc de către factorii poștali și oficiile poștale.

Colecția se găsește de vînzare la toate chioșcurile difuzării presei și la debitele O.C.L.

●● IUNIE 1969

PREȚUL 1 LEU | 41007